

17.78x32.24	1	עמוד 16	כותרת - גלובס	07/08/2018	64686041-5
מאגר גז NATURAL GAS תנ"ט טבעי - 39804					

צילום: דובר צה"ל

אסדת תמר. החיוב לחבר את שדה הגז לשוק הישראלי - מרחיק את המשקיעים

משק הגז

יותר מאותו דבר לא יוביל לתוצאה אחרת

הוועדה למדיניות הגז ניתחה נכון את הבעיות בשוק, אבל נמנעה מההמלצות המתבקשות

ג'ינה כהן ומיקי קורנר

אינו מספק תמריצים וסיוע לכך. להשגת תוצאות משופרות - נחוצה מדיניות חדשה: אחרי כישלון מכרו הרישיונות ב-2017, הודיע משרד האנרגיה שיפיק לקחים. הרוח מציין מדינות שכנות שבהן מתבצעים קידוחים (לבנון הצליחה למשוך ענקיות כמו טוטאל, Eni ונובאטק). למרות הכישלון בעידוד חיפושים ואף שהוועדה מכירה בצורך לקדם פיתוח, היא לא מאמצת את הצעד המתבקש - מדיניות שונה להשגת תוצאה אחרת. במקום זאת, נעשו שינויים שוליים בתנאים (שדות חדשים ישמרו קצת יותר bcm לשוק המקומי), והשארת המגבלות שהוטלו (התחייבויות להקמת תשתית חיבור לשוק המקומי, שמוצף בגז, ואישור הממונה על הנפט על מאפייני חוזי יצוא). נקווה שהרוח הסופי והחלטת הממשלה ישקפו את השינויים המתבקשים ליישום: המדיניות צריכה לטפח ביקוש בשוק המקומי, לעודד בניית תשתיות, להסיר מגבלות על יצוא מתגליות חדשות, ולהתגבר על בעיות גיאופוליטיות. לפי ההגבלות המוצעות בדוח הביניים, ותחזית הביקוש הפסימית לגז שבו, נראה שמסקנות הוועדה אינן תומכות בהקמת תשתית ופיתוח שוק הגז המקומי, יגבילו את היצוא ואין עידוד לחיפושים חדשים. ●

מבחינה טכנית, ולא רלבנטיות למצב השוק בעוד 15 שנים. תחזית הצריכה - בדיון על צד הביקוש במשוואה, התרחיש העיקרי שהוועדה בחרה הוא שהביקוש בישראל ב-2025 יהיה רק 14.1 bcm. שמונת התרחישים שמוזכרים בדוח הם נמוכים מהתחזיות של המגזר העסקי, מה שמאותת שהממשלה רואה את

לפי ההגבלות המוצעות בדוח ותחזית הביקוש לגז הפסימית שבו, נראה שמסקנות הוועדה אינן תומכות בפיתוח שוק הגז המקומי

הדברים אחרת. לשמרנותה פגיעה כפולה. תחזית שתגשים את עצמה: לא תיבנה תשתית צנרת מתאימה ולא ניתן יהיה לספק ביקוש גדול יותר. היא משדרת שאין מחויבות ליישם את המדיניות לצמצום השימוש בפחם, הסבת תחבורה לגז ולחשמל שמיוצר בגז. שוק היצוא: הרוח מציין ש"עדיף לעודד יצוא של גז בעשור הבא, כשהביקוש לגז בארץ יהיה נמוך יחסית", אבל

והשקעות חרשות של המשקיעים באקספלורציה ופיתוח של מאגרים חדשים, ותפגע בתחרות". הוועדה בחנה מדינות עם מאפיינים דומים לישראל, והסיקה ש"המדינות החליטו לא להגביל את יכולת בעלי חוזי החכירה לייצא גז; יצוא נחוץ להשגת ביטחון לאספקה לשוק הישראלי". אולם, ההמלצה שהמליצו הפוכה. מקריאת ההקדמה בלבד, ולא הרוח המלא, ניתן להסיק שכותבי הרוח המליצו שגילויים חדשים בשנים הקרובות יהיו ללא מגבלות של מינימום אספקה וחיבור לשוק המקומי; ושהממשלה תתמוך בהעלאת צריכת הגז והרחבת התשתית לכך. אולם המלצת הוועדה היא שכל שדה מעל 50 bcm יחויב להתחבר לשוק המקומי ושרה גדול מ-25 bcm יחויב בשמירת גז לשוק המקומי. המשמעות היא השקעה עורפת של מיליארדי שקלים שפוגעת בכלכליות ההשקעה. השוק המקומי - הרוח מפרט את היקף הגז הזמין לישראל על בסיס שעתי, וקובע שהאספקה תהיה הדוקה ב-2033. ראשית, דרושות רק שלושה ארבע שנים לפתח שדה חדש או להרחיב שדה קיים. הרוח מחשב בחסר את נפח הגז השעתי שיהיה זמין ב-2021 (תמר, לויתן, כריש, גט), ובחסר גדול את נפח הגז הזמין באחסון קצר-מועד, בצינור (linepack) שמספק פתרון למחסור שעתי/ יומי שעשוי להתרחש. הוועדה ממליצה לאמץ, בחמש השנים הבאות, מגבלות שאינן מבוססות

למה הוועדה מצפה לכך שעשיית אותו דבר תוביל לתוצאות שונות? השאלה הרטורית הזו הייתה תגובתנו הראשונה לפרסום המלצות הביניים של הוועדה הבין-משרדית למדיניות הגז הטבעי. הוועדה מתארת איך ציפתה לכך ש"היו חיפוש ופיתוח משמעותיים" בחמש השנים שחלפו מהחלטת הממשלה הקודמת ביוני 2013. אולם אפילו באר אחת לא נקדחה, לעומת 19 שנקדחו בחמש השנים שקדמו ל-2013. לפי הוועדה, "אפילו רישיונות שניתנו, לא נקדחו". בנוסף, אין חברות אנרגיה חרשות המתכננות חיפושי בישראל. הוועדה שניתחה את המצב במשק הסיקה, שללא ביקוש מספיק לא יהיו חיפושים נוספים. החובה לחבר מאגרי גז חדשים לשוק בנוסף ל-1,000 bcm שיחוברו לישראל ב-2021, כשהצריכה היא כ-11 bcm בשנה, "תפחית התעניינות